

вото значение на вжарски центъръ, макаръ и съ примитивно производство, запада. Наистина, той си запазва положението на голѣмо заселище въ сръбското княжество, трето слѣдъ Бѣлградъ¹⁾, но съ твърдѣ ограничени пазари. Освобождението на България и откъсването му отъ нея се отразява твърдѣ злѣ. На Лѣсковецъ не остава другъ пазаръ освѣнъ Сърбия, съ която по-рано е билъ въ твърдѣ незначителни връзки, едно, защото населението му, като българско, е намирало по-добъръ приемъ на своитѣ стоки въ българскитѣ земи и, друго, защото естественитѣ търговски пътища сж го водѣли по-лесно къмъ югъ и изтокъ, отколкото къмъ сѣверъ. За-крива се пазаря за Лѣсковци и въ Босна, дѣто тоже сж намирали многобройна клиентела тѣхнитѣ вжарски издѣлия.

Лѣсковецъ отъ най-стари врѣмена е билъ смѣтанъ за български, макаръ да е попадалъ наврѣмени ту подъ гръцко, ту подъ сръбско владичество; българско е било и населението му. За потвърждение на това има многобройни свидѣтелства, отъ които тукъ се навеждатъ само нѣколко.

Така, Едуардъ Браунъ, пътешественикъ съ голѣма наблюдателностъ, който е минавалъ по тѣзи мѣста прѣзъ 17 вѣкъ, говори само за българи изъ Поморавия. Като български е посоченъ Лѣсковецъ и въ картата на Augusto Gottlob Bohemio отъ 1766. Еднаква съ нея е картата на C. Schutz отъ 1788, както и тая на F. L. Gussfeld отъ 1796 година. Българско смѣта населението на Лѣсковецъ и прочутиятъ хърватски поетъ Станко Вразъ, единъ отъ най-първитѣ идеолози на югославянското единение. Ето какво гласи една бѣлѣжка въ неговото списание за българскитѣ народни пѣсни: „Ovu pjesmu poslao mi je g. 1842 iz Biograda prof Charkovski g. Jzmail Sreznevski. Iezik u njoj, kako vidimo gardna je smēsa bugarštine sa sirbštinom. Torlazima zovu u Sàrbiju onu stranu naroda, koja sēdi na pobrežju Timačkom, u okružju Čarnorječkom. Po jeziku žitelju ti posarbljeni su Bugari“²⁾. А споредъ Хана³⁾, половината отъ жителитѣ на Лѣсковецъ сж българи, половината турци. Като български е посоченъ Лѣсковецъ и въ Кипертовата народостна карта отъ 1876 година. Тая карта е служила за помагало на прѣдставителитѣ въ Мариградската конференция, които не сж споменували дори

¹⁾ В. Карић, стр. 751.

²⁾ Коло V, 27.

³⁾ Reise von Beldrad nach Solonik von I. G. v. Hahn, Wien, 1861, стр. 28.